

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 10 травня 2023 року

№ 162/4

Про проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення енергетичної безпеки та зеленої трансформації енергетичної системи України (реєстр. № 9213 від 17.04.2023)

Комітет з питань екологічної політики та природокористування відповідно до предметів відання розглянув на своєму засіданні проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення енергетичної безпеки та зеленої трансформації енергетичної системи України (реєстр. № 9213 від 17.04.2023), внесений народним депутатом України Жупаниним А.В. та іншими народними депутатами України і відзначає.

Проект Закону розроблено з метою забезпечення розвитку відновлюваної електроенергетики на конкурентних засадах, а також інтеграції «зеленої» генерації в енергосистему та ринок електроенергії, в тому числі, імплементації положень європейського законодавства щодо розвитку відновлюваних джерел енергії, а саме – впровадження системи гарантій походжень електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії.

Зокрема, законопроектом передбачається:

надання можливості отримання «зеленого» тарифу, на рівні встановленому під час введення об'єктів в експлуатацію, для об'єктів відновлюваної енергетики, які було пошкоджено або зруйновано протягом воєнного стану, після їх відновлення;

підвищення гнучкості аукціонної моделі підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, з урахуванням провідного світового досвіду;

стимулювання розвитку сегменту прямих договорів купівлі-продажу електричної енергії між виробником електричної енергії з альтернативних джерел енергії та споживачами;

надання права експорту електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, як виробниками так і гарантованим покупцем, а також надання можливості виходу із балансуєчої групи гарантованого покупця для окремих об'єктів відновлюваної енергетики;

встановлення законодавчих основ для створення і функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел;

запровадження системи чистого вимірювання для забезпечення розвитку малої розподіленої генерації з альтернативних джерел енергії без додаткового фінансового стимулювання з боку держави та споживачів;

визначення умов функціонування механізму самовиробництва; запровадження нового договору купівлі-продажу електричної енергії за механізмом самовиробництва та визначення категорій споживачів, які мають право його використовувати;

надання можливості приєднання генеруючих установок третіх осіб до внутрішніх мереж активного споживача.

Комітет звертає увагу, що з метою вдосконалення системи управління відходами, в тому числі задля сприяння їх підготовці до повторного використання і відновленню, як вторинної сировини та енергетичних ресурсів, 20.06.2022 Верховною Радою України прийнято Закон України «Про управління відходами» № 2320-ІХ.

Зокрема, відповідно до ієрархії управління відходами одним із її пріоритетних напрямів є відновлення відходів (у тому числі і виробництво енергії), а підприємства, установи та організації, діяльність яких призводить до утворення відходів, забезпечують дотримання даної ієрархії управління відходами шляхом здійснення відновлення відходів, утворенню яких не вдалося запобігти, забезпечуючи підготовку відходів до повторного використання, рециклінг або проведення інших операцій з відновлення, включаючи виробництво енергії.

У зв'язку із зазначеним, при опрацюванні і підготовці для розгляду проекту Закону про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення енергетичної безпеки та зеленої трансформації енергетичної системи України (реєстр. № 9213 від 17.04.2023) Комітет наголошує на обов'язковому врахуванні і дотриманні вимог законодавства у сфері управління відходами.

Водночас, Комітет зважає на те, що при використанні відновлювальних нетрадиційних джерел енергії знижуються викиди низки забруднюючих речовин, в тому числі парникових газів (в порівнянні з традиційними джерелами енергії), проте незважаючи на очевидні переваги, відновлювані джерела енергії також можуть негативно впливати на довкілля. Зокрема, експлуатація станцій, які виробляють енергію за допомогою відновлюваних енергетичних джерел, пов'язана з вилученням з обігу значних земельних ділянок і, як наслідок може супроводжуватися негативним впливом на довкілля, зокрема зміною ландшафтів, підвищеним рівнем шуму, забрудненням ґрунтів, а також іншими згубними впливами на інші природні ресурси.

Крім того, Міндовкілля за результатами розгляду законопроекту внесено пропозиції щодо доопрацювання термінів «екологічна цінність електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії (екологічна цінність)» та «позитивний ефект від виробництва електричної енергії з відновлюваних джерел енергії», якими пропонується доповнити статтю 1 Закону України «Про альтернативні джерела енергії» з метою визначення їх юридичної природи та права володіння ними суб'єктами господарювання. Також міністерством запропоновано у частині п'ятій статті 93 Закону України «Про альтернативні джерела енергії», у редакції законопроекту, після слів «щодо розвитку відновлюваної енергетики,» доповнити словами «Національно визначного внеску України,».

Відповідно до експертного висновку Міністерства фінансів України, проект Закону потребує доопрацювання та надання детальних розрахунків та обґрунтувань.

За підсумками розгляду законопроекту Комітет **в и р і ш и в:**

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг внести на розгляд Верховної Ради України пропозицію про прийняття за основу законопроекту про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення енергетичної безпеки та зеленої трансформації енергетичної системи України (реєстр. № 9213 від 17.04.2023), внесений народним депутатом України Жупаниним А.В. та іншими народними депутатами України, з урахуванням зауважень Комітету, викладених в мотивувальній частині цього рішення.

2. Рішення направити до Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг.

Голова Комітету

О. БОНДАРЕНКО

